

Sygn. akt IV P 39/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Choszcznie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Tomasz Klimczak	
Protokolant: sekr. sądowy Monika Mazurkiewicz	

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2016r.

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) w P. działającego na rzecz A. G.

przeciwko (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B.

o diety i inne świadczenie związane z podróżą służbową

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) w P. działającego na rzecz K. W. (1)

przeciwko (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B.

o diety i inne świadczenie związane z podróżą służbową

I. zasądza od pozwanego (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. na rzecz A. G. kwotę 19.981,17 zł (dziewiętnaście tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden złotych 17/100) wraz z odsetkami ustawowymi od kwot :

- 1654 zł od dnia 21 listopada 2010r. do dnia zapłaty ;

- 2035,46 zł od dnia 15 grudnia 2010r. do dnia zapłaty ;

- 1510,47 zł od dnia 8 stycznia 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1545,39 zł od dnia 11 lutego 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1311,98 zł od dnia 28 lutego 2011r. do dnia zapłaty ;

- 851,69 zł od dnia 17 marca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1088,42 zł od dnia 2 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1551,69 zł od dnia 22 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty;

- 1769,85 zł od dnia 17 maja 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1542,45 zł od dnia 10 czerwca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 2073,03 zł od dnia 1 lipca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1327,98 zł od dnia 20 lipca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1718,76 zł od dnia 11 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała ;

III. zasądza od pozwanego na rzecz A. G. kwotę 1440 zł (tysiąc czterysta czterdzieści złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszcznie kwotę 1294,70 zł (tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt cztery złote 70/100) tytułem części nieuiszczonych kosztów postępowania ;

V. zasądza od pozwanego (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. na rzecz K. W. (1) kwotę 23.584,91 zł (dwadzieścia trzy tysiące pięćset osiemdziesiąt cztery złote 91/100) wraz z odsetkami ustawowymi od kwot :

- 1206,15 zł od dnia 2 grudnia 2010r. do dnia zapłaty ;

- 1436,72 zł od dnia 23 grudnia 2010r. do dnia zapłaty;

- 1940,92 zł od dnia 19 stycznia 2011r. do dnia zapłaty ;

- 2379,07 zł od dnia 27 lutego 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1299,64 zł od dnia 17 marca 2011r. do dnia zapłaty;

- 2729,57 zł od dnia 19 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1188,00 zł od dnia 8 maja 2011r. do dnia zapłaty ;

- 2843,28 zł od dnia 9 czerwca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1440,43 zł od dnia 28 czerwca 2011r. do dnia zapłaty ;

- 2391,54 zł od dnia 2 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty ;

- 1410,48 zł od dnia 20 maja 2012r. do dnia zapłaty ;

- 1306,36 zł od dnia 3 czerwca 2012r. do dnia zapłaty ;

- 1155,20 zł od dnia 16 czerwca 2012r. do dnia zapłaty ;

- 721,55 zł od dnia 28 czerwca 2012r. do dnia zapłaty

VI. w pozostałym zakresie powództwo oddała ;

VII. zasądza od pozwanego na rzecz K. W. (1) kwotę 1548 zł (tysiąc pięćset czterdzieści osiem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

VIII. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszcznie kwotę 1503,05 zł (tysiąc pięćset trzy złote 05/100) tytułem części nieuiszczonych kosztów postępowania ;

Sygn. akt IV P 39/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 października 2013 roku Stowarzyszenie (...) w P. działające na rzecz A. G. wniosło o zasądzenie od pozwanego (...)Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. kwoty 25.000,00 zł tytułem należności za niewypłacone pracownikowi ryczałty za noclegi w okresie od dnia 1 października 2010r. do dnia 5 sierpnia 2011r. wraz z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pozwie .

W uzasadnieniu pozwu wskazano , że A. G. był zatrudniony u pozwanego od dnia 15 kwietnia 2010r. do 5 sierpnia 2011r. w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego . Pracownik wyjeżdżał poza granice kraju . W związku z tym zgodnie z art. 77⁵ k.p. oraz w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju przysługiwał pracownikowi zwrot kosztów noclegu, ewentualnie ryczałt za noclegi w wysokości 25 % limitu określonego w tym rozporządzeniu.

W ocenie strony powodowej pracownik w czasie kiedy pracował u pozwanego nigdy nie otrzymał od pozwanego wymaganego ryczałtu za noclegi w wysokości 25 % limitu wynikającego z rozporządzenia . Jednocześnie pozwany nigdy nie zapewnił pracownikowi odpowiedniego i bezpłatnego noclegu.

Pozwem z dnia 23 października 2013 roku Stowarzyszenie (...) w P. działające na rzecz K. W. (1) wniosło o zasądzenie od pozwanego (...)Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. na rzecz K. W. (1) kwoty 27.500,00 zł tytułem należności za niewypłacone pracownikowi ryczałty za noclegi w okresie od dnia 4 listopada 2010r. do dnia 5 sierpnia 2011r. oraz w okresie od dnia 23 kwietnia 2012r. do dnia 19 czerwca 2012r. wraz z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pozwie .

W uzasadnieniu pozwu wskazano , że K. W. (1) był zatrudniony u pozwanego od dnia 4 listopada 2010r. do 5 sierpnia 2011r. oraz w okresie od 23 kwietnia 2012r. do dnia 19 czerwca 2012r. w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego . Pracownik wyjeżdżał poza granice kraju . W związku z tym zgodnie z art. 77⁵ k.p. oraz w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju przysługiwał pracownikowi zwrot kosztów noclegu, ewentualnie ryczałt za noclegi w wysokości 25 % limitu określonego w tym rozporządzeniu.

W ocenie strony powodowej pracownik w czasie kiedy pracował u pozwanego nigdy nie otrzymał od pozwanego wymaganego ryczałtu za noclegi w wysokości 25 % limitu wynikającego z rozporządzenia . Jednocześnie pozwany nigdy nie zapewnił pracownikowi odpowiedniego i bezpłatnego noclegu.

Nakazami zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia odpowiednio 18 i 19 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu orzekł zgodnie z żądaniami pozwów .

Pismami z dnia 7 kwietnia 2014r. pozwany wniósł sprzeciwy od w/w orzeczeń skarżąc je w całości i domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jego rzecz od A. G. i K. W. (1) kosztów postępowania .

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany przyznał, iż zatrudniał A. G. i K. W. (1) w charakterze kierowców samochodów ciężarowych w transporcie międzynarodowym . Jednak wbrew twierdzeniom pozwu przez cały okres zatrudnienia wywiązywał się należycie z ciążących na nim obowiązków. W szczególności pracodawca zapewnił pracownikom bezpłatną możliwość odbywania noclegów ze szczególnym uwzględnieniem kwestii o charakterze sanitarnym i higienicznym . W przedsiębiorstwie pozwanego obowiązywały szczegółowe regulacje w zakresie

noclegów , których przestrzeganie nie daje najmniejszych podstaw do kierowania względem pracodawcy roszczeń finansowych opartych na rozporządzeniu dotyczącym sfery budżetowej.

Pozwany podkreślił również, iż firmie pozwanego każdy kierowca , w tym również powodowie mieli zapewnione odbywanie bezpłatnych noclegów, w tym w pojeździe oraz poza pojazdem , w wynajmowanych przez stronę pozwaną miejscach noclegowych dla pracowników. Przy czym specyfikacja techniczna pojazdów jakimi poruszali się powodowie , ze szczególnym uwzględnieniem ich wyposażania oraz parametrów technicznych kabin pojazdów ciężarowych , zapewniała możliwość wypoczynku i noclegu zapewniającego odpoczynek i swobodne poruszanie się , a także zapewniała właściwe warunki do spania , dające możliwość pełnej regeneracji sprawności fizycznej i psychicznej koniecznej do bezpiecznego kierowania samochodem . Używane w przedsiębiorstwie pozwanego samochody należą do pojazdów nowoczesnej generacji , których kabiny samochodowe posiadają wydzieloną przestrzeń zapewniającą komfortowe warunki do odpoczynku i snu dorosłym osobom . Ten rodzaj odpoczynku był zawsze obowiązujący w przedsiębiorstwie strony pozwanej , a każdy kierowca – w tym powodowie – akceptowali tego rodzaju zasady noclegu . Pozwany podkreślił również , że pracownicy nigdy nie ponosili jakikolwiek kosztów własnych związanych z noclegami oraz podróżami służbowymi . Powodowie nigdy zaś nie przedkładali jakikolwiek rozliczeń lub dokumentów związanych z poniesionymi kosztami noclegów .

W pkt 9 sprzeciwów pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń powodów, przy czym zarzutu tego w żaden sposób nie uzasadnił .

Pismem z dnia 18 lutego 2015r. powodowa organizacja cofnęła pozew w zakresie roszczenia A. G. (k.486 – 491) ponad kwotę 20.554,30 zł zaś w przypadku K. W. (1) ponad kwotę 24.959,77 zł .

Postanowieniem z dnia 15 lutego 2016r. Sąd Rejonowy w Choszcznie umorzył postępowanie zainicjowane przez Towarzystwo (...) w P. działające na rzecz A. G. i K. W. (1) w zakresie odpowiednio ponad kwotę 20.554,30 złotych i 24.959,77 złotych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. był zatrudniony w (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. od dnia 15 kwietnia 2010r. do 5 sierpnia 2011r. w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego . W okresie zatrudnienia pracownik wyjeżdżał poza granice kraju .

Bezsporne , a nadto dowód:

1. przesłuchanie powoda A. G. karta 422 – 424 akt;

K. W. (1) był zatrudniony w (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. od dnia 4 listopada 2010r. do 5 sierpnia 2011r. oraz w okresie od 23 kwietnia 2012r. do dnia 19 czerwca 2012r. w charakterze kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach umowy o pracę pracownik na polecenie pozwanego wykonywał zadania służbowe poza siedzibą pozwanego. W okresie zatrudnienia pracownik wyjeżdżał poza granice kraju .

Bezsporne , a nadto dowód:

1. przesłuchanie powoda K. W. (1) karta 422 – 424 akt;

W trakcie świadczenia pracy poza granicami kraju pozwany zapewniał A. G. i K. W. (1) odpoczynek w wydzielonej części kabiny ciągnika siodłowego. Ciągniki, którymi podróżował w/w kierowcy nie były wyposażone w bieżącą wodę, toaletę ani prysznic. W okresie zatrudnienia A. G. i K. W. (1) nie korzystali z noclegów poza kabiną ciągnika siodłowego, nie przedstawiali pozwanemu z tego tytułu żadnych rachunków.

Bezsporne , a nadto dowód:

1. przesłuchanie powoda A. G. karta 422 – 424 akt;
2. przesłuchanie powoda K. W. (1) karta 422 – 424 akt;
3. zeznania świadka K. N. – karta 267 - 268 akt;
4. zeznania świadka P. P. – karta 269 – 270 akt;
5. zeznania świadka A. Z. – karta 493 - 497 akt;

U pozwanego został wprowadzony regulamin wynagradzania z 5 czerwca 2007r. , następnie regulamin wynagradzania z 7 grudnia 2010r. , który wszedł w życie od 1 stycznia 2011r.. Zgodnie z postanowieniami tych dokumentów pracownikom przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowych dotyczących wysokości diety , ryczałtu za dojazdy i ryczałtu za noclegi według zasad ustalonych w przepisach prawa obowiązujących dla jednostek sfery budżetowej. Nadto w regulaminie z 7 grudnia 2010r. wprowadzono tabelę określającą wysokość diet i ryczałtów za nocleg w zależności od państwa docelowego w wysokości analogicznej jak te , które wynikały z przepisów rozporządzenia .

W przepisach wewnętrznych pozwanego brak było regulacji określających termin rozliczenia kosztów podróży służbowej .

Dowód:

1. regulamin wynagradzania z 7 grudnia 2010r. – karta 222 - 234 akt;
2. regulamin wynagradzania z 5 czerwca 2007r.;
3. zeznania świadka K. N. – karta 267 - 268 akt;
4. zeznania świadka P. P. – karta 269 – 270 akt;
5. zeznania świadka A. Z. – karta 493 - 497 akt;

Pomiędzy T. - Transit Danmark a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. zawarto umowę najmu (...)umeblowanych pokoi zlokalizowanych przy O. 1 w P.. Strony ustaliły , iż początek najmu przypada na dzień 1 stycznia 2010r. Przy podpisywaniu tej umowy najemcę reprezentował przeze zarządu J. C.. S.. Najmowane pokoje nie były wyposażone w pościel .

Dowód:

1. umowa najmu wraz z tłumaczeniem – karta 61 – 62, 481 – 483 akt;

A. G. i K. W. (1) nie korzystali z noclegów w/w pokojach .

Dowód:

1. przesłuchanie powoda A. G. karta 422 – 424 akt;
2. przesłuchanie powoda K. W. (1) karta 422 – 424 akt;

Liczba noclegów A. G. w związku z odbywanymi przez niego podróżami służbowymi poza granicami kraju i wysokość przysługujących mu z tego tytułu ryczałtów za nocleg kształtuje się w następujący sposób :

Termin podróży	Kraj	Liczba noclegów	Ryczałt za nocleg	Kwota należnych ryczałtów w walucie obcej	Kurs waluty w złotych ustalony na 14 dzień od zakończenia podróży służbowej	Kwota ryczałtów zagranicznych w przeliczeniu na złotówki
22.10 - 06.11.2010	Francja	14	30 EUR	420	3, (...)	(...),00
13.11-30.11.2010	Hiszpania	17	30 EUR	510	3, (...)	2035,46
10.12.-24.12.2010	Hiszpania	13	30 EUR	390	3,8730	1510,47
12.01-27.01.2011	Włochy	15	26,25 EUR	393,75	3, (...)	(...),39
2.02.-13.02.2011	Francja	11	30 EUR	330	3, (...)	(...),98
23.02.-2.03.2011	Francja	7	30 EUR	210	4, (...)	851,69

9.03.-18.03.2011	Francja	9	30 EUR	270	4, (...)	(...),42
25.03.-7.04.2011	Hiszpania	13	30 EUR	390	3, (...)	(...),69
16.04.-2.05.2011	Francja	15	30 EUR	450	3,9330	(...),85
13.05.-26.05.2011	Hiszpania	13	30 EUR	390	3,9550	(...),45
3.06.-16.06.2011	Belgia	13	40 EUR	520	3, (...)	2073,03
24.06.-5.07.2011	Francja	11	30 EUR	330	4, (...)	(...),98
13.07.-27.07. 2011	Francja	14	30 EUR	420	4, (...)	(...),76
Łącznie						19.981,17 zł

Tytułem w/w ryczałtu za nocleg pozwany (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. nie wypłacił A. G. żadnych kwot .

Dowód:

1. przesłuchanie powoda A. G. karta 422 – 424 akt;
2. opinia biegłego P. D. – karta 612 – 620 akt;
3. karty pracy A. G. za okres kwiecień 2010 do sierpień 2011;
4. kartoteka wynagrodzeń – karta 235 - 239 akt ;

Liczba noclegów K. W. (1) w związku z odbywanymi przez niego podróżami służbowymi poza granicami kraju i wysokość przysługujących mu z tego tytułu ryczałtów za nocleg kształtuje się w następujący sposób :

Termin podróży	Kraj	Liczba noclegów	Ryczałt za nocleg	Kwota należnych ryczałtów w walucie obcej	Kurs waluty w złotych ustalony na 14 dzień od zakończenia podróży służbowej	Kwota ryczałtów zagranicznych w przeliczeniu na złotówki
07.11-17.11.2010	Holandia	10	30 EUR	300	4, (...)	(...),15
27.11.-8.12.2010	Francja	12	30 EUR	360	3, (...)	(...),72
17.12.2010-23.12.2010	Hiszpania	6	30 EUR	180	1EUR=3, (...)	1940,92
24.12.-4.01.2011	Dania	12	200 DKK	2400	1DKK=0, (...)	
22.01-04.02.2011	Hiszpania	13	30 EUR	390	1EUR=3, (...)	(...),07
5.02-12.02.2011	Dania	8	200 DKK	1600	1DKK=0, (...)	
19.02-27.02.2011	Francja	8	30 EUR	240	1 EUR=4, (...)	(...),64
28.02.-02.03.2011	Dania	3	200 DKK	600	1DKK=0, (...)	
12.03.-04.04.2011	Hiszpania	23	30 EUR	690	3, (...)	(...),57
12.04-23.04.2011	Francja	10	30 EUR	300	3,9600	(...)
1.05.-25.05.2011	Hiszpania	24	30 EUR	720	3,9490	(...),28
1.06-13.06.2011	Francja	12	30 EUR	360	4, (...)	1440,43

23.06.-18.07.2011	Francja	20	30 EUR	600	3, (...)	(...),54
23.04.2012 -5.05.2012	Dania	12	200 DKK	2400	0, (...)	1410,48
8.05.2012 – 19.05.2012	Dania	11	200 DKK	2200	0, (...)	(...),36
22.05.-1.06.2012	Dania	10	200 DKK	2000	0, (...)	(...),20
8.06-13.06.2012	Szwecja	5	300 (...)	1500	0, (...)	857,55
Łącznie						23584,91 zł

Tytułem w/w ryczałtu za nocleg pozwany (...).Transport - (...)W. E. J. C..S. w B. nie wypłacił K. W. (1) żadnych kwot .

Dowód:

1. przesłuchanie powoda K. W. (1) karta 422 – 424 akt;
2. opinia biegłego P. D. – karta 612 – 620 akt;
3. karty pracy K. W. (1) za okres listopad 2010 do lipiec 2011, kwiecień 2012r. do czerwiec 2012;
4. kartoteka wynagrodzeń – karta 435 - 441 akt ;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwa podlegały częściowemu uwzględnieniu.

Na wstępie należy podkreślić, iż konieczne elementy uzasadnienia orzeczenia wskazane zostały w art. 328 § 2 k.p.c.. Czytamy w nim, iż uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Czyniąc zatem zadość temu obowiązkowi Sąd wskazuje , iż ustalając stan faktyczny w sprawie oparł się na dokumentacji pracowniczej powodów i innych dokumentach powyżej przywołanych. Ich autentyczność , jak też prawdziwość zawartych w nich oświadczeń, nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Nadto za wiarygodne Sąd uznał również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków w osobach : K. N. , P. P., A. Z. .

Sąd uznał również za wiarygodny dowód z przesłuchania A. G. i K. W. (1) albowiem te korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dowodem z opinii biegłego P. D. , którego opinia zostanie omówiona w dalszej części uzasadnienia .

Pozostałe wnioski dowodowe Sąd oddalił (ogłędzin pojazdów oraz miejsc do spania w bazie w miejscowości P.) , albowiem okoliczności sporne w sprawie zostały już dostatecznie wyjaśnione i przeprowadzanie kolejnych dowodów prowadziłoby do niedopuszczalnego przewlekania postępowania (art. 217 § 3 KPC).

Istota sporu między stronami dotyczyła wysokości ustalonych przez strony należności z tytułu podróży służbowych .

I tak – w piśmie procesowym z dnia 18 lutego 2015r. (k. 486-491) strona powodowa wskazała , że żąda zasądzenia od pozwanego na rzecz A. G. i K. W. (1) odpowiednio kwoty 20554,30 zł i 24959,77 zł tytułem ryczałtu za noclegi w podróżach służbowych wraz z odsetkami ustawowymi.

Odnosząc się zatem do tego żądania w pierwszej kolejności należy podkreślić , iż zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców przez podróż służbową rozumie się każde zadanie służbowe polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy przewozu drogowego poza miejscowość, w której pracodawca ma siedzibę lub inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały lub wyjazdu poza miejscowość, w której pracodawca ma siedzibę lub inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały, w celu wykonania przewozu drogowego. Stosownie natomiast do art. 21a tej ustawy kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalone na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 k.p.. Pierwszeństwo w ustaleniu należności pracownika w związku z podróżą służbową przyznane zostało przepisom prawa pracy obowiązującym u danego pracodawcy, albowiem zgodnie z art. 77⁵ § 3 k.p. warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu poza państwową lub samorządową jednostką sfery budżetowej określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Przepisy te nie mogą jednak określać wysokości przysługującej pracownikowi diety z tytułu wykonywanej podróży służbowej mniej korzystnie, niż przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p. obowiązujące pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej (art. 77⁵ § 4 k.p.).

Przenosząc przedmiotowe regulacje na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć , iż u pozwanego został wprowadzony regulamin wynagradzania z 5 czerwca 2007r. , następnie regulamin wynagradzania z 7 grudnia 2010r. , który wszedł w życie od 1 stycznia 2011r.. Zgodnie z postanowieniami tych dokumentów pracownikom przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowych dotyczących wysokości diety , ryczałtu za dojazdy i ryczałtu za noclegi według zasad ustalonych w przepisach prawa obowiązujących dla jednostek sfery budżetowej. Nadto w regulaminie z 7 grudnia 2010r. wprowadzono tabelę określającą wysokość diet i ryczałtów za nocleg w zależności od państwa docelowego w wysokości analogicznej jak te , które wynikały z przepisów rozporządzenia .

W związku z powyższym, kwoty ryczałtów przysługujące pracownikom pozwanego za noclegi z tytułu zagranicznych podróży służbowych należało obliczyć na podstawie przepisów zawartych w obowiązującym wówczas rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju . Zgodnie zatem z § 9 ust 1,2,3,4 wspomnianego rozporządzenia za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. W uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów za nocleg w hotelu, stwierdzonych rachunkiem, w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1,4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg.

Warto również podkreślić , iż zarówno A. G. jak i K. W. (1) nie przedstawili pracodawcy rachunków za noclegi w trakcie podróży służbowych. Było to związane z tym , iż w czasie tych podróży spali w kabinach swoich samochodów. Okoliczność ta świadczy jednak o tym , iż pracodawca nie zapewnił im bezpłatnego noclegu w rozumieniu przepisów o czasie pracy kierowców, bez względu na warunki panujące w tej kabinie – (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01 kwietnia 2011r., II PK 234/10, publ. OSNP 2012/9-10/119, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014r., II PZP 1/14). Pogląd ten jest w chwili obecnej ugruntowany i trudno z nim polemizować. Należy więc zgodzić z tym, że nawet

najwyższy standard spania w kabinie nie zapewnia kierowcy należytego odpoczynku umożliwiającego odpowiednią regenerację sił w trakcie wielotygodniowych podróży służbowych. Noclegi w przypadku kierowcy są czymś stałym i powtarzającym się przez cały okres jego pracy. O ile incydentalne odbycie takiego noclegu w dobrze wyposażonej kabinie dałoby się zaakceptować to odbywanie ich w większej liczbie takiej możliwości nie daje. Wiadomym jest jak istotny jest ten odpoczynek kierowcy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W takiej sytuacji nocleg powinien być zapewniony kierowcy w hotelu czy też motelu, który pozwalałby mu na pełną regenerację sił. Takiego standardu noclegu można wymagać od pracodawców kierowców w transporcie międzynarodowym w XXI wieku. Oczywiście wiąże się to ze znacznymi, dodatkowymi kosztami działalności przedsiębiorstwa transportowego, ale wynik ekonomiczny pracodawcy nie może być priorytetem przy tworzeniu należytych, godnych warunków pracy kierowców w transporcie międzynarodowym.

Nadto zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku pozwanego nie wskazuje aby ten zapewnił powodowi bezpłatny nocleg w pokojach hotelowych w P. . Co prawda do akta sprawy załączono umowę dotyczącą najmu takich lokali ale nie można nie zauważyć , iż pozwany nie był stroną tej umowy . Na kontrakcie tym widnieje jego podpis ale złożony w charakterze prezesa zupełnie innej spółki . Opierając się zatem wyłącznie na tym dowodzie nie sposób przyjąć , że pracownicy pozwanego mieli w ogóle prawo do korzystania z tego typu noclegu.

Niezależnie jednak od tego uwadze Sądu nie uszło również i to , że w myśl w/w umowy na wyposażeniu wspomnianych pokoi nie było pościeli . W takiej zaś sytuacji nie można zasadnie twierdzić, że pracodawca lub strona zagraniczna zapewniła pracownikom bezpłatny nocleg, gdyż ten nierozdzielnie wiąże się z odpoczynkiem w łóżku wyposażonym w taką właśnie pościel .

Analizując twierdzenia pozwanego o zapewnieniu takiego noclegu powodowi Sąd nie mógł również pominąć i tego , że zarówno A. G. jak i K. W. (1) kategorycznie zaprzeczyli, że z noclegów w tych pokojach korzystali . W takiej zaś sytuacji pozwany powinien był tę okoliczność wykazać . W ocenie Sądu obowiązkowi temu jednak nie podołał. Ograniczył się w tym zakresie w zasadzie jedynie do przedłożenia w/w umowy. Nie przedłożył natomiast Sądowi żadnego innego dokumentu, który by tę okoliczność potwierdzał. Nic bowiem nie stało na przeszkodzie aby wspomniane noclegi były ewidencjonowane poprzez prowadzenie imiennego rejestru kierowców, którzy w określonych datach z takich noclegów korzystali. Pozwany jednak z takiej prostej możliwości nie skorzystał, co oceniane przez pryzmat uwzględniający obiektywny miernik staranności , jakiej można wymagać od strony dbającej należyście o swoje interesy – daje podstawę do stwierdzenia , iż pozwany nawet nie uprawdopodobnił okoliczności, na które się powołuje .

N. od powyższych wywodów należy również podkreślić , iż Sądowi jest wiadomym, że w Trybunale Konstytucyjnym toczy się sprawa o sygn. K 11/15 w przedmiocie zbadania konstytucyjności ww. przepisów prawa przyznających kierowcy prawo do ryczałtu w sytuacji odbywania noclegów w kabinie, ale przepisy k.p.c. nie dają podstaw do zawieszenia postępowania do czasu rozstrzygnięcia ww. postępowania. Katalog podstaw do zawieszenia postępowania w procesie cywilnym jest zamknięty i nie mogą one być wykładane rozszerzająco. W szczególności nie ma podstaw do zastosowania przepisu art. 177 par. 1 pkt 1 k.p.c. Sprawy toczące się przed Trybunałem Konstytucyjnym nie są innym toczącym się postępowaniem cywilnym. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w innej sprawie nie ma charakteru rozstrzygnięcia prejudycjalnego – tak min. w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie III AUZ 71/12, publ. LEX nr 1216392. Zawieszenie postępowania, o ile nie jest obligatoryjne, musi być celowe. Wskazać należy, iż Sąd Najwyższy w ww. sprawach nie dopatrył się podejrzenia niekonstytucyjności przepisów ustawy o czasie pracy kierowców, przepisów kodeksu pracy jak i ww. rozporządzenia wykonawczego Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Teoretycznie miał możliwość wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o zbadanie ich zgodności z Konstytucją RP – art. 193 Konstytucji RP. Przepisy prawa rangi ustawowej obowiązujące w dacie orzekania sądu pracy ma obowiązek stosować. Nie może samodzielnie badać ich konstytucyjności. Dotyczy to w szczególności przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców. Samo wszczęcie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym nie podważania domniemania zgodności ustaw czy rozporządzeń wykonawczych z Konstytucją RP. Wskazać należy, iż w przypadku podważenia konstytucyjności ww. przepisów prawa pozwany będzie

miał możliwość wznowienia postępowania na mocy art. 401 (1) k.p.c. i odzyskania wyegzekwowanych kwot diet i ryczałtów za brak zapewnienia bezpłatnego noclegu w podróży służbowej od powoda.

Sąd nie podzielił również zapatrywań pozwanego o przedawnieniu roszczeń przysługujących powodom. Zgodnie z art. 291 k.p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeśli zatem termin ten zestawimy z datą wniesienia powództw do Sądu i datą wymagalności najstarszego jednostkowego roszczenia w każdej ze spraw (A. G. - 16 października 2013r., wymagalność roszczenia 20 listopada 2010r. ; K. W. (1) – 23 października 2013, wymagalność roszczenia 1 grudnia 2010r.), oczywistym staje się wniosek, że termin ten nie upłynął, a roszczenia powodów zgłoszone w przedmiotowym postępowaniu nie uległy przedawnieniu.

Mając powyższe na uwadze należy dojść do wniosku, iż w realiach przedmiotowej sprawy powodom z tytułu zatrudnienia u pozwanego, obok wynagrodzenia za pracę, przysługiwały również ryczałty za noclegi z tytułu odbytych przez nich w spornym okresie podróży służbowych. Jakkolwiek w aktach sprawy brak jest poleceń wyjazdów służbowych, czy też innych dokumentów stanowiących ewidencję podróży służbowych, na podstawie, których można by ustalić należności powodów z tytułu ryczałtów za noclegi, jednakże pozwany pracodawca dołączył do akt sprawy karty pracy powodów wraz z wykazem terminów poszczególnych podróży, ze wskazaniem państwa docelowego dla danej podróży. Ponadto w piśmie procesowym z 7 maja 2015 r. pozwany wskazał trasy, na których w spornym okresie poruszali się powodowie. Na podstawie tych dokumentów można była zatem ustalić liczbę należnych powodom ryczałtów za noclegi. Samo zaś arytmetyczne wyliczenie należnych powodom od pozwanego ryczałtów za brak zapewnienia bezpłatnego noclegu krajowych i zagranicznych z uwagi na skomplikowany charakter, Sąd powierzył biegłemu z zakresu obliczania wynagrodzeń za pracę P. D. . I tak specjalista ten wyliczył należność główną przysługującą A. G. na kwotę 19.981,17 zł zaś K. W. (1) na kwotę 23.584,91 zł, co znalazło wyraz w wariancie II opinii tego biegłego z dnia 18 września 2015r. (k.612 - 620). Przydatność tej wersji opinii dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestionował pozwany. Podniósł on bowiem, iż ewentualnie powodowie zachowują prawo do ryczałtu za nocleg tylko w przypadku, gdy w porze nocnej nie prowadzili pojazdu i nie pełnili dyżuru, co odpowiada wyliczeniu przedstawionemu w wariancie I wspomnianego dokumentu. . Z takim jednak zarzutem nie sposób jest się zgodzić. Jest to konsekwencją tego, że zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju ryczałt za nocleg przysługuje, jeżeli nocleg trwa co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21 i 7. Jednocześnie zwrot kosztów noclegu lub ryczałt za nocleg nie przysługuje za czas przejazdu, a także jeżeli pracodawca uzna, że pracownik ma możliwość codziennego powrotu do miejscowości stałego lub czasowego pobytu (§ 7 ust. 4 ww. rozporządzenia). Jednakże należy zauważyć, że przepisy te dotyczą podróży krajowej a nie zagranicznej. W przepisach przywołanego już powyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, nie ma wzmianki o tym, czy nocleg powinien odbywać się co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21 i 7. Zatem, wywnioskować należy, że przy zagranicznej podróży służbowej nie ma znaczenia czy nocleg ma miejsce poza godzinami pory nocnej. Liczy się faktyczny odpoczynek oraz sen, który nie jest limitowany czasowo godzinami jego wykorzystania.

Rozstrzygając przedmiotową sprawę Sąd nie wziął pod uwagę wariantu drugiego opinii uzupełniającej z dnia 4 grudnia 2015r. gdyż przedstawione tam wyliczenia opierały się na zestawieniu podróży służbowych (k. 643 - 644 akt) sporządzonym wyłącznie przez pozwanego, bez konkretnego powiązania z danymi z kart pracy powodów znajdującymi się w aktach sprawy. Takie zaś zestawienie nie mogło być traktowane jako dowód ale jedynie co najwyżej jako dokument prywatny, o którym mowa w treści art 245 k.p.c..

Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od zasądzonych od pozwanego na rzecz powodów ryczałtów za brak zapewnienia bezpłatnego noclegu z podróży służbowej zapadło na mocy art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Świadczenia te powinny być wypłacone powodom w terminie 14 dni od daty zakończenia podróży służbowej po rozliczeniu się kierowcy z poszczególnej podróży służbowej – § 13 ust. 3 w/w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących

pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Pozwany nie wypłacając zatem powodowi tych świadczeń w/w terminie, od dnia 15 po zakończeniu każdej podróży służbowej pobadał w opóźnienie i od tej daty powinien więc zapłacić powodowi odsetki ustawowe. Nadto w przypadku K. W. (2), wzięto dodatkowo pod uwagę, iż w ust. 2 pkt 14 pisma z dnia 18 lutego 2015r. (k. 486- 491) powód wniósł o zasądzenie odsetek od kwoty mniejszej (721,50 zł w miejsce 857,55 zł), niż ustalił to Sąd.

Konkludując Sąd orzekł jak w pkt I i V sentencji. W pozostałym zakresie powództwo jako nie zasadne zostało oddalone - pkt II i VI.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., który stanowi, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. A zatem, w przypadku częściowego uwzględnienia żądań stron, sąd w oparciu o względy słuszności może dokonać bądź wzajemnego zniesienia kosztów, bądź stosunkowego rozdzielenia kosztów, które polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku postępowania (stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań). Podstawę obliczeń przy podziale kosztów stanowi suma należności obu stron, ustalona na podstawie zasad wskazanych w art. 98 § 2 i 3 oraz art. 99 k.p.c. i dzielona proporcjonalnie do stosunku w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami lub obroną (zob. postanowienie SN z dnia 31 stycznia 1991 roku II CZ 255/90, OSP 1991/11-12, poz. 279). Otrzymane w rezultacie kwoty stanowią udziały stron w całości kosztów, jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział, zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica. W niniejszym postępowaniu powód A. G. dochodził zasądzenia łącznie kwoty 25000 zł a K. W. (1) kwoty 27500 zł. Biorąc zatem pod uwagę kwoty jakie zostały zasądzone na ich rzecz i w jakim zakresie cofnęły pozwy należy przyjąć, że wygrali sprawę w wysokości odpowiednio około 80 % i 86 %. Z drugiej strony oznacza to, że strona pozwana wygrała sprawę na poziomie około 20 % i 14 %. Z uwagi na powyższe, Sąd uznał, że koszty procesu powinny zostać stosunkowo rozdzielone, a co za tym idzie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę odpowiednio 1440 zł i 1548 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania – kosztów zastępstwa procesowego, które zostały ustalone w oparciu o treść przepisu § 11 ust. 1 pkt 2 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – pkt III i VII sentencji.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt IV i VIII sentencji znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. i kosztami związanymi z nieuiszczoną opłatą od pozwów i wydatkami będącymi następstwem działania biegłego, Sąd obciążył pozwanego w części, w której ten przegrał sprawę. Zgodnie z uzasadnieniem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2007r., sygn. I PZP 1/07, publ. M.P.Pr (...) nieuiszczony koszt sądowy w postaci nie pobranej opłaty od pozwu pracownika podlega rozliczeniu na podstawie w/w przepisu ustawy o kosztach sądowych i można nim obciążyć pozwanego pracodawcę o ile pozwała na to wynik procesu. Opłata od pozwów w przedmiotowych sprawach wynosiła 1250 i (...), wydatki związane z dowodem z opinii biegłego - 158,42 zł – biegły tłumacz, 703,34 zł biegły P. D.- łącznie 861,76 zł (kwotę tę Sąd równo rozdzielił na dwie sprawy po 430,88 zł). W sumie w sprawie A. G. koszty te zamknęły się kwotą 1680,88 zł zaś K. W. (1) kwotą 1805,88 zł. Nadto dokonując przedmiotowego rozliczenia Sąd uwzględnił kwotę 100 zł (po 50 zł na każdą sprawę), którą w toku postępowania uiścił pozwany tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego tłumacza. Stąd też od pozwanego należało poprać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszcznie tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych 80 % i 86 % w/w kwot.